

Hämeenlinnan Lydia

- Aineistopankki Hämeenlinnan historiasta vuoteen 1930 asti

KDK 2012 - Kansallisen digitaalisen kirjaston kevätseminaari, 30.5.2012

Varpu Vallbacka, Hämeenlinnan kaupunginkirjasto

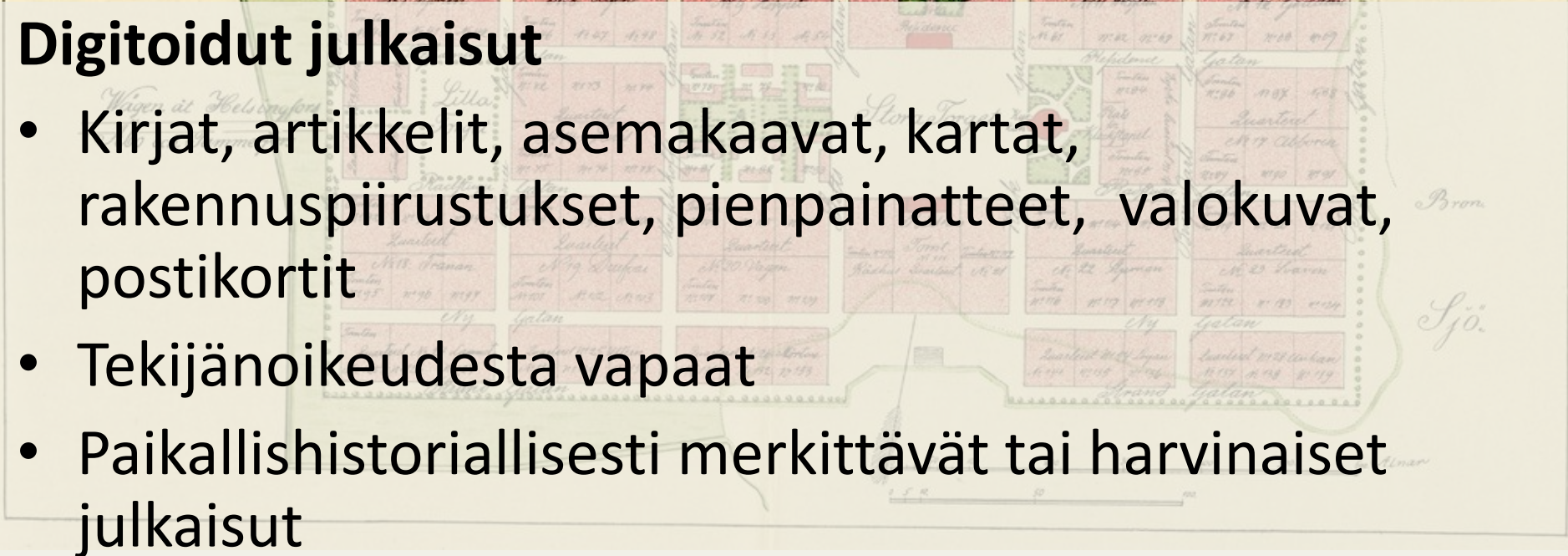
<http://kirjasto.hameenlinna.fi/kirjasto/lydia/>



TERVETULOA LYDIAAN

Hämeenlinnan kaupunginkirjaston digitaalinen aineistopankki Lydia avattiin keväällä 2008. Vuonna 2011 Lydiaan on lisätty paljon uutta aineistoa, mm. yli sata rakennuspiirustusta Hämeenlinnan vanhoista rakennuksista. Näiden lisäksi Lydia sisältää vanhaa Hämeenlinnaa käsittelevää kirjallisuutta, karttoja, artikkeleita, pienpainatteita ja äänitallenteita.





Tämän kautta takaan minä allekirjoitettu että ne kirjat, jotka tämän kaupungin
kaupunkikirjastosta lainaksi annetaan *Johan Järvinen*
Nakkurin appilaj, ehjänä takaisin tuodaan; muutoin olen minä velkapa
wahingon siitä kirjastolle maksitsemaan. Hämeeenlinna, *joulukuun* 17 p. 1891.

J. P. Ahlqvist

Sisältö

- Digitointi Kansalliskirjastossa (3000 sivua, yli 100 karttaa ja rakennuspiirustusta)
- Oma digitointi 42 teosta (mm. kuvat)
- Yli 100 linkkiä verkosta löytyvään aineistoon
- 10 äänitiedostoa
- 5 asiantuntija-artikkelia

Pääteema: Historia

– Alateemat: Hämeenlinnan historia, Hämeen historia

Historia

Kaavat ja kartat

Rakennukset

Elinkeinot

Yhteiset asiat

Kaunokirjallisuus

Pienet erikoiset

Historia » Hämeen historia

Hämeen historia

Lue katsaus [Hämeen historiaan](#) Hämeen liiton sivuilta.

Hämäläisistä

"Hämäläinen on enemmän roteva, kankea ja harteikas, enemmän kestävä, juro ja jäykkä, kuin hänen veljensä Karjalainen. Hänellä on suurempi tukka, usein ruskea, välistä pellavan karvainen; silmät ovat pienet ja harmaat tahi vaalean siniset; muoto on leveämpi, iho harmaampi, näkö tylmpi. Hämäläinen on myös enemmän hiljainen ja vakaamielinen mies, pitkälle ajatteleva ja itsepintainen, hidas vihastumaan ja hidas suomaan anteeksi. Hänen uppiniskaisessa luonnossaan on paljon uskollisuutta, paljon auttavaisuutta, paljon kärsivällisyyttä. Hän ottaa hyvän ja pahan päivän vastaan samalla järkähtämättömällä mielellä.

[Lue lisää](#)



Pääteema: Kaavat ja kartat

- Alateemat: Asemakaavat, Kaupunkikartat, Pitäjänkartat, Rautatiekartat, Verkon muita karttoja

Historia **Kaavat ja kartat** Rakennukset Elinkeinot Yhteiset asiat Kaunokirjallisuus Pienet erikoiset

Kaavat ja kartat » Asemakaavat

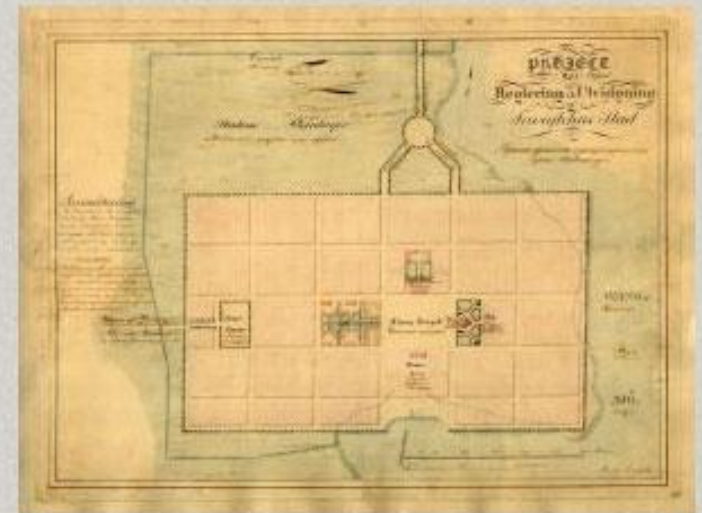
Hämeenlinnan kaupunkikuva ja asemakaavat

FT Tuula Hockman

Kreivi Pietari Brahe, joka perusti Hämeenlinnan kaupungin Hämeen linnan luo, määräsi kaupungin paikaksi linnan pohjoispuolella olevan alan, linnasaaren, joka idän puolella rajoittui Vanajaveteen ja jota länsi- ja eteläpuolella reunustivat vetiset suot. 1600-luvun kaupunkilaiselle viljelysmaa oli välttämätöntä, ja vuonna 1651 Pietari Brahe määräsiikin kaupungille lisää maata linnasaaren lähistöltä. Kaupunki sai Ojoisten karjakartanosta kaksi tynnyrinalaa peltomaata kaalimaan palstoina käytettäväksi, ulkopalstoiksi ja karjalaitumeksi se sai kauempana olevia peltoja, jotka olivat kuuluneet Ojoisten torpille. Kokintorpan yhden tynnyrinalan suuruinen, Sillanpään kahden tynnyrinalan suuruinen ja Sairion kolmen tynnyrinalan suuruinen peltosarka Vanajaveden vastarannalla sekä eräät muut niityt tulivat nyt kaupunkilaisten käyttöön.

[Lue lisää](#)

Lydian tiedostot



Carl Ludvig Engelin asemakaava vuodelta 1832. Hämeenlinnan kaupunginarkisto.

Pääteema: Rakennukset

Historia Kaavat ja kartat **Rakennukset** Elinkeinot Yhteiset asiat Kaunokirjallisuus Pienet erikoiset

Rakennukset

Rakennukset

- ▶ Hauhon rakennuksia
- ▶ Hämeen linna
- ▶ Hämeenlinnan keskustan rakennuksia
- ▶ Kalvolan rakennuksia
- ▶ Kaurialan rakennuksia
- ▶ Keinusaaren rakennuksia
- ▶ Lammin rakennuksia
- ▶ Myllymäen rakennuksia
- ▶ Rakennusjärjestykset
- ▶ Rengon rakennuksia
- ▶ Sairion rakennuksia
- ▶ Tuuloksen rakennuksia



Lindeström, A.: Kronoborgs slott. Kuva teoksesta Topelius, Zachris: *Finland framställt i teckningar*, 1845. Kuva Kansalliskirjaston Helmi-tietokanta.

Pääteema: Elinkeinot

- Alateemat: Käsityö, kauppa ja teollisuus, Matkailu, Osoitekalenterit, Puhelinluettelo

Elinkeinot » Matkailu

Hämeenlinnan seudun matkailusta ja matkakirjallisuudesta

Ruotsin vallan aikana matkustaminen oli Suomessa vielä vaivalloista ja matkalla olikin yleensä jokin hyödyllinen tarkoitus. Huvin vuoksi ei juuri matkusteltu, sillä matkanteko jousittamattomilla ajoneuvoilla oli rasittavaa ja päivamatkat lyhyitä. Tiet olivat kapeita, kuoppaisia ja kivisiä. Syksyllä ja varsinkaan kevään kelirikon aikana matkalle ei mielellään lähdetty. Kesällä tosin vesitiet tarjosivat helpomman ja nopeamman kulkuväylän, ja talvella reki liukui keveästi talviteitä pitkin. Etelä-Häme oli jo varhain yksi maan tärkeimpiä liikennealueita. Alueen tärkeimmät tiet, Hämeen härkätie ja Ylinen Viipurintie, kulkivat Hämeenlinnan kautta.

[Lue lisää](#)



Pälkäneeltä vuonna 1905 lähetetty postikortti, jossa taustalla näkyy Hämeen linna ja ojennuslaitos.

Lydian tiedostot

[Lataa Acrobat Reader](#)

Tekijä	Nimeke	Painovuosi	Tiedostokokoo	Lataa
Hämeenlinnan matkailijayhdistys (toim.) Hämeenlinnan	Hämeenlinna : oppaaksi matkailijoille	1915	5,4 Mt	

Pääteema: Yhteiset asiat

- Alateemat: Kirjasto, Koulut, Köyhäinhoito, Vanhustenhoito, Vankilat, Yhdistykset

Historia Kaavat ja kartat Rakennukset Elinkeinot **Yhteiset asiat** Kaunokirjallisuus Pienet erikoiset

[Yhteiset asiat » Koulut](#)

Hämeenlinnan kouluja 1600-luvulta 1800-luvulle

FT Tuula Hockman

1600-luvulla koulupäivä alkoi aamulla kello viisi. Varhain heräämään joutuvien koulupoikien tunnelmista kertoo seuraava vuodelta 1644 peräisin oleva kuvaelman katkelma:

Ensimmäinen teini: "Aica on jo ylös nosta."

Toinen teini: "Eipä vielä ole päivä."

Ensimmäinen: "Ava silmäs!"

Toinen: "Vielä ne ovat uneliat."

Ensimmäinen: "Sinä olet uneliambi rottaa."

Toinen: "Minä rucoilen, älä minua vaiva."

Ensimmäinen: "Etkös sinä taitamaton häpe."

Toinen: "Mitäpä minä häpen."

Ensimmäinen: "Maata valkian päivän saakka."

[Lue lisää](#)

Lydian tiedostot



HÄMEENLINNAN KAUPUNGIN HISTORIAALTISEN MUSEON KOKOELMAT
Oppitunti, Svenska Samskolan i Tavastehus eli Hämeenlinnan ruotsalainen yhteiskoulu.

[Lataa Acrobat Reader](#)

[Tiedostokoko Lataa](#)

Tekijä

Nimeke

Painovuosi

Pääteema: Kaunokirjallisuus

- Alateemat: Arkkiveisut, Paavo Cajander, Theodolinda Hahnsson, Valfrid Hedman, Jaakko Juteini, Runoja ja tarinoita Hämeenlinnasta

Historia Kaavat ja kartat Rakennukset Elinkeinot Yhteiset asiat **Kaunokirjallisuus** Pienet erikoiset

Kaunokirjallisuus » Runoja ja tarinoita Hämeenlinnasta

Runoja ja tarinoita Hämeenlinnasta





"Hämeenlinna, ensi kerran kun sun kuutamossa näin
Hattelmalan harjanteilta, tuo ei mene mielestäin!
Oli myöhä, ilta kylmä, matkast' olin väsynyt,
mut en lepoa, en suojaa minä muistanutkaan nyt."

Johan Ludvig Runeberg
Vänrikin markkinamuisto



Levähdys puistopromenadilla, 1890-luku.

Lydian tiedostot

		Lataa Acrobat Reader	
Tekijä	Nimeke	Painovuosi	Tiedostokoko Lataa
 Hjärne, Gustafva Sofia	Tawastehus slott : en romans från Birger Jarls af Bjelbo tidehwarf	1831	10,4 Mt 
 Runeberg, Johan Ludvig	Vänrikin markkinamuisto (katkelma)	1848	14,3 Mt 

Pääteema: Pienet erikoiset

- Alateemat: Huvitilaisuuksia, postikortteja, Seuraelämää

Historia Kaavat ja kartat Rakennukset Elinkeinot Yhteiset asiat Kaunokirjallisuus **Pienet erikoiset**

Pienet erikoiset » Postikortteja

Postikortteja Hämeenlinnasta

"Hauskaa Fannyn päivää täältä Hämeestä toivoo Hilma.
Lähetän sinulle tämän sillan, et sinä tule sitä näkemään enää
tän laisena. Sitä vastoin oikeen komeena ja isonpana ja sitte
näet tässä kotisi tossa viimeisessä kulmassa."


Nimipäivätervehdys Hämeenlinnasta vuodelta 1909



Postikortissa Vanajaveden yli vienyt puinen Pitkäsilta. Uusi silta rakennettiin sen tilalle vuonna 1909.

Kuva Hämeenlinnan kaupungin historiallinen museo.

Lydian tiedostot

Tekijä		Nimeke	Painovuosi	Lataa Acrobat Reader Tiedostokoko Lataa
+	A. Alopaeuksen	Photographicum : Karlberg-Aulanko	1900	6,8 Mt 
	kustannuskirjakauppa			

Muulla aiheesta



Merkitys

- Uusi tapa avata kirjaston kotiseutukokoelmaa
- Kysytty paikallisaineisto helposti käytettävissä verkossa
- Enemmän kuin linkkikokoelma
- Joka teokseen liittyvä esittelyteksti yhdistää sen aikaansa
- Yhteistyön aloittaminen Hämeenlinnan museoiden ja arkistoiden kanssa